

II. Науково-методична діяльність

Проблемне питання

над яким працюю:

**"Підвищення ефективності
сучасного уроку географії.
Використання інноваційних
та проектних технологій"**

*Коли дитина на власному досвіді
переконується, що кожне явище має свою причину, що
розуміння
причини і закономірного наслідку
допомагає людині
підкорювати сили природи, її мислення
набуває
дуже цінної риси: вона намагається знайти,
причину кожного явища.*

В. Сухомлинський

Географія – всеохоплююча наука, яка включає ряд пов'язаних між собою наук, що вивчають поверхню Землі, природні умови, населення, економічні ресурси. Всі знання про нашу планету треба донести до учнів у такий спосіб, щоб їм було цікаво, щоб вони були впевнені в необхідності цих знань. Збільшення обсягу інформації змушує висувати на перший план такі форми і методи роботи на уроці, які б забезпечили потреби школярів у самовираженні, сприяли б самостійному пошуку відповідей на запитання, що виникають. Учитель має так підвести своїх учнів до розуміння тих чи інших понять, так підготувати їх до з'ясування суті того чи іншого явища природи і суспільства, щоб учень сам зробив це відкриття, використовуючи набуті знання і свою фантазію.

В процесі роботи над своєю проблемою – “Підвищення ефективності сучасного уроку географії. Використання інноваційних та проектних технологій” змінила процес передачі знань, відступила від принципу “учитель знає все – учень не знає нічого, учитель – думає – учень відтворює знання”. На моїх уроках учні – активні учасники навчально-виховного процесу. Тільки за таких умов можна чекати від них творчого сприйняття навчального матеріалу, інтересу до навчання. Працюючи з дітьми на уроках я намагаюся приділити увагу кожному з них. Щоб захопити дитину предметом та виявити її здібності, на різних етапах уроку застосовую різноманітні інтерактивні технології, які створюють умови для постійної, активної взаємодії всіх учнів для рівноправних, рівнозначних взаємодій учня і вчителя.

Складові ефективності й успішності уроку:

Глибокі теоретичні знання + ретельне планування та підготовка уроку + творчий підхід учителя

Одним із важливих елементів сучасного уроку є перевірка та актуалізація знань і вмінь учнів, яка передбачає кілька функцій:

- навчання;
- розвиток;
- контроль;
- виховання.

Тому під час проведення цього етапу уроку я застосовую такі методи:

1.Розминка. Систематично учні по черзі готують по 10 запитань на кожний урок з вивченого раніше матеріалу. Кожний має можливість побути учителем 1 хв на уроці і не менше 30 хв вдома, коли готує ці запитання. І, навіть, учень, що має низький рівень навчальних досягнень з відповідальністю відноситься до даного завдання, оскільки він отримає оцінку за якість запитань і в свою чергу, навіть не підозрюючи, все-таки повторює раніше вивчений матеріал, не говорячи вже про інших учнів. Це вже стало традицією і учні наперебій бажають готувати ці питання.

2."Цікаві слова". Цей елемент дуже подобається учням, адже дуже багато географічних назв, назв Міжнародних організацій мають цікаве походження і цікавий переклад. Діти швидко запам'ятовують ці назви, якщо краще їх розуміють.

3."Танці з цифрами". Саме завдяки таким "танцям" учні добре запам'ятовують площі материків чи країн, кількість населення, висоти гірських вершин, протяжність гірських систем чи кордонів держав, глибини, тощо... Я зачитую число, а учні відгадують, що це може бути.

На цих етапах працює весь клас. У 6 – 7 класах "Цікаві слова" і "Танці з цифрами" я готую сама, а вже починаючи з 8 класу ці завдання готують учні по черзі.

4. Тестування. Систематична письмова тестова перевірка знань стимулює учнів до поглибленого вивчення навчального матеріалу.

Тестування – це швидкий спосіб перевірки знань, що охоплює всіх учнів, вони мають можливість отримати оцінки, знають свій рівень знань. А також це допомагає учнів вчити правильно працювати з тестами ще з 6 класу, оскільки їх чекає ЗНО в 11 класі.

5.Світлофор. Робота з картками (зелена – так, червона - ні). В більшості використовую, коли перевіряю різноманітні визначення. Я даю визначення, якщо правильно, то учні мені сигналізують зеленою карткою, якщо – неправильно – червоною. Візуально дуже швидко

визначаю рівень засвоєння учнями навчального матеріалу. Інколи на моєму місці учень, який дає визначення, а учні класу сигналізують йому картками, таким чином швидко оцінюю і знання учня, і знання інших. Чітко зрозуміло, де прогалина у знаннях дітей і намагаюся їх ліквідувати.

6.Картки – завдання. Цікавий метод перевірки знань. Вони дають змогу виявити знання всього класу за порівняно короткий термін часу – 10 –15 хвилин уроку, спонукає учнів до ретельного вивчення теми, до самостійної навчально-розвивальної, пошукової роботи.

Найважливішою складовою уроку є етап отримання та засвоєння нових знань. Щоб зацікавити учнів та полегшити цей, інколи досить складний, процес використовую такі завдання:

Робота з картою. На кожному уроці обов'язково працюю з географічною картою і вимагаю від кожного учня вивчення карти – альфи і омеги географії. Використовую декілька видів завдань: робота з “німою” картою (кожен учень отримує контурну карту, в якій цифрами позначені географічні об'єкти, які він повинен назвати, а інколи й дати інформацію про нього); номенклатурний диктант (показую на карті географічні об'єкти, а учні у зошитах записують їх назви); різноміснті уявні подорожі, перельоти.

Розв'язування географічних задач.

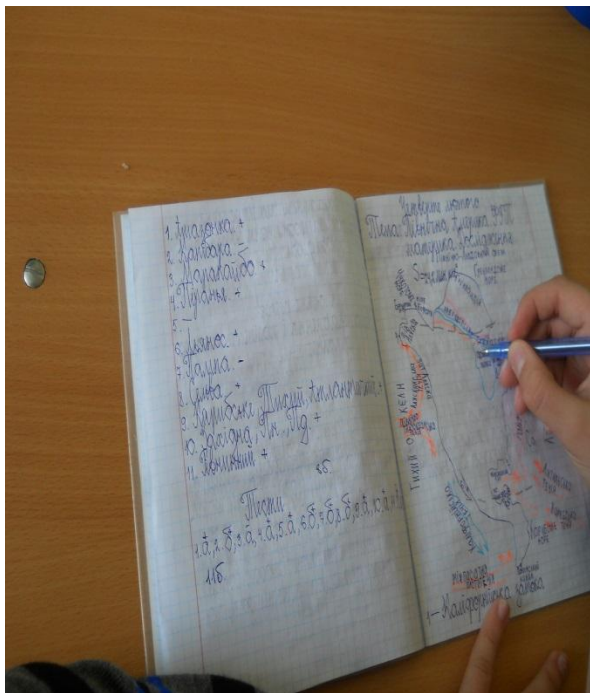
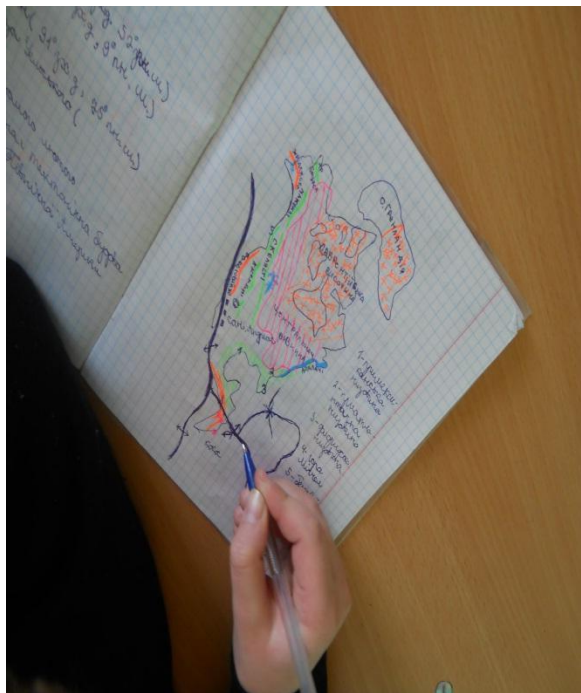
Сучасна шкільна географічна освіта передбачає всебічний розвиток особистості школяра з урахуванням його природних задатків, здібностей, інтересів та потреб. Зміни, які відбуваються в нашій державі, вимагають змін і в рівні компетенцій нинішніх учнів, що стануть громадянами нової України. Знання, які дає навчальний заклад, повинні мати більшу практичну спрямованість.

Географічні задачі дозволяють розвивати географічне мислення, формують пізнавальні інтереси, активність і самостійність у свідомій та систематичній навчальній практиці, розвивають логічне просторове мислення, пам'ять, приводять в систему здобуті теоретичні знання, удосконалюють вміння застосовувати їх на практиці.

Їх виконання дозволяє не лише закріпити знання теоретичного матеріалу, отримані на уроках, а й сформувати вміння і навички, необхідні у подальшому житті й діяльності.

«Шпаргалки»

Під час вивчення нового матеріалу пропоную учням шаблони материків, країн, які вони обводять у своїх зошитах, поступово наносячи на них географічні об'єкти, особливості клімату, природних зон. Даний вид завдання дає можливість учням краще зрозуміти новий матеріал. Школярам, які мають середній та низький рівень знань, дозволяється використовувати шпаргалки під час перевірки домашніх завдань.

Використання комп'ютерних технологій. Сучасний, освічений учитель-професіонал повинен іти в ногу з наукою, її знахідками, відкриттями, з якими дуже добре обізнані сучасні учні. Тому під час пояснення застосовую інтерактивні та комп'ютерні технології. Цей метод цікавий, неординарний дає можливість учням бачити і розпізнавати ті географічні об'єкти, що знаходяться від них на далекій відстані. Щоб наблизити учнів до реальності на уроках використовую наукові кінофільми, зокрема: "Астероїди, планети, комети", "Гідросфера", "Живий океан", "Південна Америка", "Бермудський трикутник", "Крапля води", "Національні парки США", "Китай. Середина держава", "Франція. Замки Луари". Необхідною вимогою часу стало створення презентацій, як мною, так і моїми учнями, що значно підвищує зацікавленість до вивчення географії.. **Використання ІКТ** можливе на будь-якому етапі навчальної діяльності уроку.

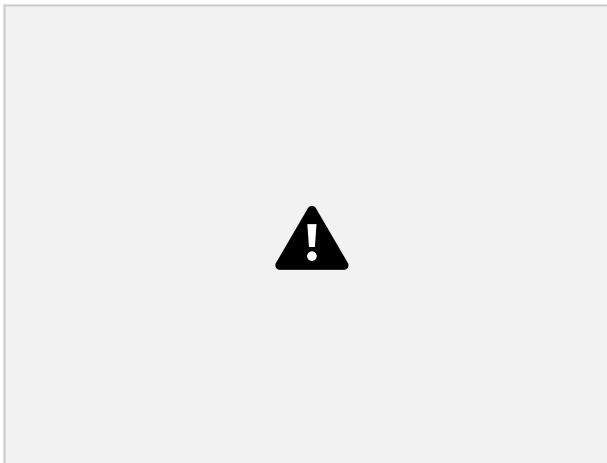
- *Пояснення нового матеріалу*

- Підбір текстового й графічного матеріалу по темі уроку.
- Створення навчальної презентації.
- Підбір анімації по темі уроку.
- Підбір ППЗ за темою уроку
- **Закріплення вивченого матеріалу**
- Організація індивідуаль-них виступів учнів за заз-далегідь підготовленим вчителем матеріалами.
- Проведення віртуальних лабораторних робіт
- **Додаткові завдання**
- Організація проектної діяльності учнів.
- Проведення захисту проєктів учнів.

Проблемний виклад знань. Проблемний виклад знань з географії дає можливість досягти більш високого розуміння учнями програмового матеріалу та свідомого його засвоєння. У своїй роботі використовую проблемні завдання трьох типів:

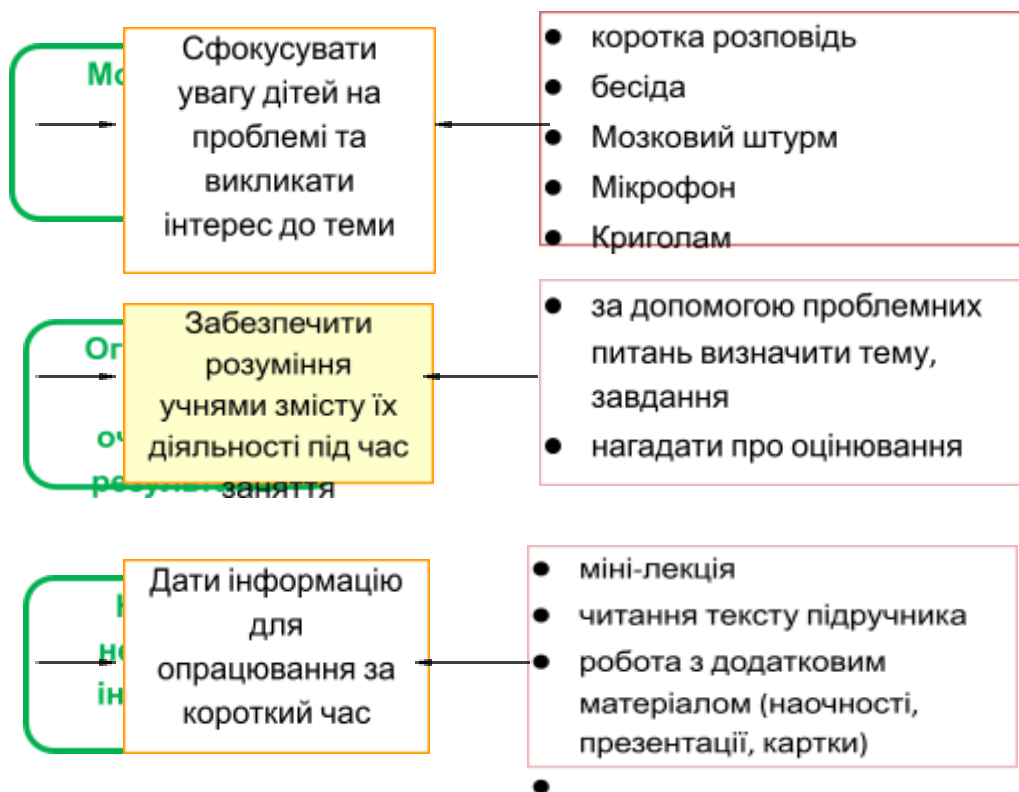
- перший вид “**Запитання** **відповідь** ”
вчитель ставить проблемне запитання, а учні лише відповідають на нього, висновки робить вчитель;
- другий вид “**Запитання** **відповідь** **ВИСНОВОК** ”
вчитель ставить проблемне запитання, що вимагає не лише відповіді від учня, а й відповідних висновків;
- третій вид “**Теорія** **практика**”
вчитель створює проблемну ситуацію, яка вимагає розв’язання протиріч між теоретичним завданням і практичною неможливістю його реалізації.

Проектні технології. Проектне навчання - один з варіантів продуктивного навчання, метою якого є не засвоєння суми знань і не проходження освітніх програм, а реальне використання, розвиток та збагачення власного досвіду учнів та їх уявлення про світ.

Інтерактивні методи. Інтерактивне навчання – це навчання, побудоване на основі спілкування та взаємодії, що реалізується і в технологіях, і в методах, і організаційних формах:

Орієнтовна структура уроку із застосуванням інтерактивних технологій

Після закінчення вивчення тем проводжу різні нетрадиційні уроки:

